ఆంధ్రప్రభ సచిత్ర వార పత్రిక, ఆగస్టు 31 – సెప్టెంబర్ 6, 1994

గూళ్లు

పగటిపూట మేత కోసం అటూ ఇటూ ఎగురుతూ తిరిగిన పక్షులు గూళ్ళకి చేరుకుంటున్న సాయం సమయం.

నగరంలోని రోడ్ల నిండా అన్ని రకాల వాహనాలూ హడావుడిగా తిరుగుతున్నాయి.

వందలేసి మందిని మోసుకువెళ్తున్నా బస్సులు నిండు గర్భిణీ స్త్రీలలా భారంగా కదులుతున్నాయి.

రంగు రంగుల కార్లు భూలోకమ్మీదున్న కుబేరుల కోసం లక్ష్మీదేవి పంపించిన రథాల్లా ఉన్నాయి.

"మనం ఇద్దరం – మనకిద్దరు" అన్న స్లోగన్‌కి సజీవ రూపాల్లా ఇద్దరు పెద్దవాళ్ళను, ఇద్దరు పిల్లలను మోసుకు తిరుగుతున్నాయి స్కూటర్లు.

ఎక్కినవాళ్ళకి రోడ్డు మీద వెళ్తున్నామా, ఆకాశంలో ఎగురుతున్నామా అనిపించేటట్లు వెళ్తున్నాయి ఆటోలు.

వాహనాలన్నిటి నిండా జనమే!

ఆఫీసుల నుండి ఇళ్ళకి తిరిగి వెళ్తున్నవాళ్ళూ, షాపింగ్‌లకీ, సినిమాలకీ, షికార్లకీ వెళ్తున్నవాళ్ళూ, రాత్రి డ్యూటీకి వెళ్తున్నవాళ్ళూ. ఆఫీసునుండి ఇంటికి వెళ్తున్నవాళ్ళలో ఒకడు శేఖర్. శేఖర్ మోపెడ్ నడుపుకుంటూ వెళ్తున్నాడు.

పొద్దున్న ఇంటి నుండి ఆఫీసుకి బయలుదేరుతున్నప్పుడు మరిచిపోకుండాఏదో తీసుకురమ్మని చెప్పింది శ్రీమతి. ఏదో తెమ్మందని గుర్తుకొస్తోంది కానీ, ఏం తెమ్మందో గుర్తుకు రావడం లేదు.

సాయంత్రం ఆఫీసు నుండి ఇంటికిబయలుదేరుతుండగాబాస్ పిలిచి, ఒక నెల రోజుల క్రితం వచ్చిన ఒక ఉత్తరానికి తొందరగా సమాధానం పంపించమన్నాడు. ఆ ఉత్తరాన్ని చూసినట్లు లీలగా గుర్తొస్తోంది కానీఎక్కడ పెట్టాడో గుర్తుకు రావడం లేదు.

ఈ ఆలోచనలు శేఖర్ బుర్రలో కదులుతున్నాయి.

వాటితోనే శేఖర్ మోపెడ్ కూడా కదులుతోంది.

దారిలో ఎక్కడో ఆగి, ఏదో కొనాలని అనుకుంటూనే తనుంటున్న ఫ్లాట్ల దగ్గరకు వచ్చేశాడు శేఖర్.

నేల మీద కాక, మరో మూడంతస్తులున్న నాలుగంతస్తుల మేడలో - అంతస్తుకు ఎనిమిది ఫ్లాట్ల చొప్పున ముప్పై రెండు ఫ్లాట్లు.

చిన్న చిన్న గూళ్ళలాంటి ఫ్లాట్లు.

నగరంనిండా అలాంటి గూళ్ళే!

రెండు మూడంతస్తులతో మొదలుపెట్టి పాతిక, ముప్పై అంతస్తుల దాకా పెరుగుతోంది నగరం.

పెరగగలిగినంత కాలం అడ్డంగా పెరిగిన నగరం, ఇంకా అడ్డంగా పెరిగేందుకు అవకాశం లేక నిలువుగా పైకి లేస్తోంది.

శేఖర్ ఫ్లాట్‌ల మెట్లెక్కుతున్నాడు.

ఒక్కో అంతస్తు దాటుతుండే ఒక్కో రకమైన శబ్దం వినిపిస్తోంది.

మూడవ అంతస్తుకి ఎక్కాక, అటూ ఇటూనాలుగేసి గుమ్మాలున్న వరండాలోకి నడిచాడు శేఖర్.

వరండా ఇరుగ్గా ఉంది. పగలు కూడా వెలుతురు రాని వరండా అది!

తన ఫ్లాట్ దగ్గరకెళ్ళి కాలింగ్ బెల్ నొక్కబోయి, ఆగి, తలుపు గొళ్ళాన్ని నెమ్మదిగా శబ్దం చేశాడు శేఖర్.

గొళ్ళెం శబ్దం వినిపించలేదేమో, తలుపు తీయడానికి శ్రీమతిరాలేదు.

పక్క ఫ్లాట్ తలుపు తీసి ఉంది. హాల్లో కూర్చుని మాట్లాడుకుంటున్న ఆ ఇంటివాళ్ళు శేఖర్‌కి కనిపిస్తున్నారు.

పక్కింటి వాళ్ళే అయినా, శేఖర్‌కి వాళ్ళతో పరిచయం లేదు.

ఆ ఇంట్లో వాళ్ళు బయటకు రావాలంటే శేఖర్ అడ్డుగా ఉంటాడు. అలా నిల్చోవడం ఇబ్బందిగా ఉంది శేఖర్‌కి.

కాలింగ్ బెల్ మోగిస్తే ఇంట్లో ఆ సమయానికి నిద్రపోతున్న పిల్లకి మెలకువ వస్తుందేమో అని బెల్ కొట్టకుండా మళ్ళీ తలుపు గొళ్ళెంతోనే కొంచెం గట్టిగా శబ్దం చేశాడు శేఖర్.

లోపలున్న శ్రీమతికి ఈసారి శబ్దం వినిపించినట్లుంది. తలుపు తీస్తున్న అలికిడి అయింది.

శేఖర్ తలుపు తోసుకుని లోపలికి వెళ్ళి, మళ్ళీ నెమ్మదిగా తలుపు మూసి, చూసేసరికి హాల్లోంచి వంటింట్లోకి వెళ్తోంది శ్రీమతి.

శ్రీమతి పేరు హేమ.

వంటింట్లోకి వెళ్ళిన హేమతో - "కొంచెం కాఫీ ఇస్తావా?" అన్నాడు శేఖర్ ఓ కుర్చీలో కూర్చుంటూ.

ఆ మాటకి సమాధానం ఇవ్వకుండా, "మీరు పిల్లకి పాలపొడి డబ్బా తెచ్చారా?" అని అడిగింది హేమ వంటింట్లోనుంచి.

"ఆఁ ఇప్పుడు గుర్తుకొచ్చింది. నువ్వు పొద్దున్న చెప్పింది పాలపొడి డబ్బా కదూ?" అన్నాడు శేఖర్.

"కాదు, పట్టుచీర!" అంది హేమ. అలా అంటున్న హేమ కంఠంలో కోపం స్పష్టంగా తెలుస్తోంది.

"నిజం, హేమా! నువ్వేదో తెమ్మన్నావని గుర్తుంది కానీ, అది పాలపొడి డబ్బా అని గుర్తు లేదు" అన్నాడు శేఖర్.

"ఆఫీసులో ఫ్రెండ్స్‌తో కూర్చుని కబుర్లాడుకుంటూ కూర్చుంటే, ఇవన్నీ ఎక్కడ గుర్తుంటాయి?"

"నువ్వు ఆఫీసంటే ఏదో క్లబ్బనుకుంటున్నావా?"

"కాక! అక్కడ మీ కేదైనా పనా, పాటా?"

"ఈ రోజేమిటి ఇంత కోపంగా ఉన్నావు! ముందు కాఫీ ఇయ్యి. తాగిన తరువాత పాలపొడి డబ్బా తెచ్చేస్తాను."

"వంట పూర్తవగానే నేను స్నానం చేయాలి. అదయ్యాక మీకుకాఫీ ఇస్తాను. ఈలోగా మీరు పాలపొడి డబ్బా తీసుకురండి! పొద్దున్న లేవగానే పిల్ల పాలకి ఒక్కక్షణం కూడా ఉండదు. ఈ రోజు మధ్యాహ్నమే డబ్బా ఊడ్చేశాను."

"నువ్వు ముందే చూసుకోవాలి. ఇప్పుడా చూడటం?"

"నేను మీకు పొద్దున్నే చెప్పాను. అయినా ఇప్పుడా సంగతులన్నీ అనవసరం! మీరెళ్ళిపాలపొడి డబ్బా తీసుకురండి. ఈ లోగా నేను నీళ్ళు పోసుకుంటాను. ఈ వంటింట్లో అరగంట నుంచి వేగిపోతున్నాను."

"నేనూ అరగంట పైగా, ఈ వెధవ రోడ్ల మీద బండి నడుపుకుంటూ వచ్చాను. తల పగలిపోతుంది!"

"ఈ వంటింట్లో కూర్చోండి అరగంట! ఒళ్ళు వేడెక్కి చెమటలు కారి నానా అవస్థ పడిపోతారు. ఇది వంటిల్లు కాదు, నరకం!"

"నరకం! నరకం! అని నన్నెత్తి పొడవక్కర్లేదు. ఇంకో ఇల్లు చూసుకునేదాకా మనకు ఇది తప్పదు!"

"ఇంకో ఇల్లు?! ఈ ఇల్లు దొరకడమే గగనమైపోయింది. మనకి ఇంకో ఇల్లా?"

"హేమా! అనవసరంగా నన్ను రెచ్చగొట్టకు! మనం ఉంటున్నది ముగ్గురం. అందులోనూ పిల్లకి సంవత్సరం కూడా నిండలేదు. మనకి ఈపాటి ఇల్లు చాలదూ!"

"చాలకేం? నిక్షేపంలా సరిపోతుంది! ఈ గాలీ, వెలుతురూ లేని అగ్గిపెట్టెని ఇల్లు అనుకోగలిగితే!"

"ఇంట్లో గాలి తక్కువే. అయితే బయటకెళ్ళిచూడు! గాలంతా దుమ్ము! ఒక్క దుమ్మే కాదు, పెట్రోలు కంపుకొడుతున్న గాలి. ఆ రోడ్లలో అరగంట ఆ గాలి పీలుస్తూ బండి నడిపితే మన ఆయుర్దాయంలో గంట తగ్గిపోతుంది, తెలుసా!"

"ఈ ఉపన్యాసం తర్వాత వింటాను కానీ, ముందు మీరెళ్ళిపాలపొడి డబ్బా తెండి!"

"నేను వెళ్ళను. కావలిస్తే నువ్వే వెళ్ళి తెచ్చుకో!" అన్నాడు శేఖర్ మొండిగా.

వంటింటి గుమ్మం దగ్గర కొచ్చి హాల్లో కూర్చున్న శేఖర్‌ను చూసింది హేమ. హేమ మొహం కోపంగా ఉంది. ఆ కోపం అలసటలోనుంచి నిస్సహాయతలో నుంచి వచ్చినట్లుంది. అదేమీ చూసే స్థితిలో లేడు శేఖర్.

అతని మొహంలోనూ అదే అలసట, అదే నిస్సహాయత, అదే కోపం!

హేమ కోపంగానే అరిచింది - "వెళ్ళకపోతే మానెయ్యండి! పిల్లకి పాలు లేక, అది ఏడిస్తే నాదేమీ పూచి కాదు!" అని.

"అసలీ డబ్బా పాలెందుకు మొదలుపెట్టావు?" అన్నాడు శేఖర్.

కోపం మనిషిలోని వివేకాన్ని తగ్గిస్తుంది. వివేకం తగ్గినప్పుడు మనిషి అనవసరమైన వాదాలు చేస్తాడు. మనుషుల మధ్య వాదం చాలాసార్లు అసలు విషయం మీద కాకుండా అనవసరమైనవిషయం మీద జరుగుతుంది. అందులో వ్యంగ్యం, ఎత్తిపొడుపూ చోటు చేసుకుంటాయి. దాంతో సమస్యకు పరిష్కారం వెతుక్కోవడం మానేసి, ఒకరినొకరు తప్పు పట్టేందుకు ప్రయత్నిస్తారు.

ఇప్పుడు హేమా, శేఖర్లు చేస్తున్నదీ అదే!

"డబ్బా పాలు కాక, మన కో దొడ్డీ, అందులో ఓ గేదే ఉన్నాయిగా పాలు పిండి తాగించడానికి!' అంది హేమ.

"మనింట్లో లేకపోతేనేం,పాలు పోసేవాళ్ళుంటారు కదా!"

"ఉంటారు. నేనూ అదే మాట అన్నాను. మీరే, పట్నంలో పాలు పోసేవాళ్ళు పోసేవి పాలు కావు. నీళ్లు అని చెప్పి, డబ్బా పాలే పొయ్యమన్నారు. అవునా? కాదా?"

"మనకు దొరికేవి నీళ్ళపాలు. అవునా, కాదా?"

"కొంచెం ధర ఎక్కువ ఇస్తే మంచి పాలు పోసేవాళ్ళు దొరుకుతారేమో?"

"సర్లే! మనింటి దగ్గరకు గేదెను తీసుకొచ్చి పిండదానికి కుదురుతుందా? అయినా ఇళ్ళ దగ్గరకు వచ్చి పాలు పిండి పోసేవాళ్ళు దొరుకుతారా ఈ మహానగరంలో?"

"ఏదీ - మనం ప్రయత్నిస్తేగా మనకు తెలిసేదీ!"

"సరేలే! ఈ విషయాన్ని ఇంక వదిలెయ్! నాకు ఇవ్వగలిగితే కొంచెం కాఫీ ఇవ్వు!"

"పిల్ల పాల సంగతి మీకెందుకు? మీకు మీ కాఫీ ఉంటే చాలు!" అంటూ విసురుగా కాఫీ కప్పుతో వచ్చి, శేఖర్ పక్కనే ఉన్న చిన్న బల్ల మీద కప్పుని శబ్దమయ్యేలా పెట్టి, స్నానం చేసేందుకు లోపలకు వెళ్ళిపోయింది హేమ.

ఆ ఫ్లాట్‌ని డిజైన్ చేస్తున్నప్పుడు అందులో ఉండబోయే మనుషుల అవసరాల గురించి అసలు ఆలోచించినట్లు లేదు. ముందోహాలు, హాలు నానుకుని ఓ పక్కగా ఇరుకైన వంటిల్లు, రెండో పక్క చిన్న పడగ్గది. దాని పక్కనే టాయ్‌లెట్ -కమ్- బాత్రూమ్!"

హాల్లో ఒక పక్క నాలుగు కుర్చీలు, మరో పక్క చిన్న డైనింగ్ టేబుల్ వేసే సరికి, ఒకరికి తగలకుండా ఒకరు నడిచేందుకు వీలు కాకుండా ఉంది హాలు.

పడగ్గదిలో రెండు మంచాలు వేయడంతో ఆ గదిలో కాస్త విశాలంగా మసిలేందుకు కొంచెం కూడా అవకాశం లేదు.

వంటింట్లో ఒకసారి ఒక్కరే ఉండగలరు.

ఉండగలరంటే, అక్కడ ఒక్కరు పట్టగలరని మాత్రమే. నిజానికి గాలి సరిగ్గా రాని వంటింట్లో ఎవరికైనా పది నిముషాల పైన ఉండడం కష్టమైన పనే!

ఒక్క వంటింట్లోనే కాదు. ఆ ఇంట్లో ఏ గదిలోనూ గాలి అంతగా రాదు. దానికి తోడు అది వేసవి కాలం అవడంతో, ఇంట్లో ఉండడం పొయ్యిలో ఉన్నట్లుగా ఉంది.

హేమ లోపల స్నానం చేస్తోంది.

శేఖర్ హాల్లో కాఫీ తాగుతున్నాడు.

పగలంతా ఆఫీసులో కష్టపడి సాయంత్రం ఇంటికి వచ్చేసరికి, హేమ కోపంగా ఉండడం శేఖర్‌కి కొంచెం బాధగా అనిపించింది. హేమ అనవసరంగా కోపం తెచ్చుకునే మనిషి కాదు. పొద్దుట నుంచి ఇంట్లో ఒక్కత్తే పిల్లని చూసుకుంటూ ఉండడంతో విసుగ్గా ఉండి ఉంటుంది. అందుకే కోపంగా మాట్లాడి ఉంటుంది. అంత కోపంలోనూ తనకు కాఫీ చేసి ఇచ్చింది. అద్భుతంగా ఉంది కాఫీ - అచ్చు హేమ లాగానే!

స్నానం చేసి వస్తున్న హేమతో, "కాఫీ అద్భుతంగా ఉంది, నీలానే!" అన్నాడు శేఖర్.

"ప్రాణం లేచొచ్చినట్లుంది. స్నానం చేస్తే!" అంది హేమ.

అలా అంటున్న హేమ మొహం ప్రశాంతంగాఉంది.

"ఇప్పుడు చూడు, ఎంత బావున్నానో! ఇందాక ఆ రుసరుసల మొహం చూస్తే నా హేమేనా అనిపించింది."

"ఆ హేమా, ఈ హేమా ఒక్కతే! అయితే అప్పుడు నరకంలాంటి వంటింట్లో అరగంట మగ్గిన హేమను ఇప్పుడేమో" - అని హేమ ఏదో అనబోయేంతలో

"ఆరముగ్గిన మామిడిపండులాంటి హేమని!" అన్నాడు శేఖర్.

నవ్వింది హేమ. నవ్వి "కాఫీ కడుపులో పడగానే అయ్యగారికి కవిత్వం వస్తోందే!" అంది.

"అది కడుపులో పడిన కాఫీ మాహాత్యం కాదు, కంట్లో పడిన హేమ నవ్వు మహాత్యం" అన్నాడు శేఖర్.

"కవిత్వంలో పడి పాలపొడి డబ్బా మరిచిపోతున్నారు!"

"లేదు, గుర్తుంది. నీళ్ళు పోసుకుని వెళ్తాను. ఒళ్ళంతా చిరాగ్గా ఉంది."

"ఇంట్లో ఒక్క బకెట్ నీళ్ళే ఉన్నాయి. అవి రేపు పొద్దున్న దాకా కావాలి" అంది హేమ కొంచెం నొచ్చుకుంటూ.

"ఏం? అన్నాడు శేఖర్.

"మధ్యాహ్నం పిల్లకి రెండుసార్లు విరోచనాలు! అయ్యాయి. అదంతా కడగడానికి ఓ బకెట్ నీళ్ళయిపోయాయి. మీ స్నానానికి నీళ్ళు లేవు."

"ఇప్పుడెలా ఉంది పిల్లకి?" అన్నాడు కంగారుగా శేఖర్.

"కంగారు పడాల్సిందేమి లేదు. మామూలు విరేచనాల్లా మధ్యాహ్నం రెండుసార్లయ్యాయి. ఇప్పుడు తగ్గిపోయాయి. ఇందాక నేను నీళ్ళు పోసుకోకపోయుంటే, మీకు నీళ్ల మిగిలేవి. కానీ వంటింట్లో చెమట స్నానమయ్యాక నీళ్ళ స్నానం చేయకుండా ఉండలేకపోయాను. అప్పటికీ సగం బకెట్ నీళ్ళే పోసుకుందామనుకున్నాను. కానీ, మొదలెట్టాక ఆపలేకపోయాను. ఏమీ అనుకోకండి!" అంది హేమ తను ఆ పని చేసి ఉండకూడదన్న భావాన్ని ధ్వనిస్తూ.

"నీళ్ళు మళ్ళీ రేపు పొద్దున్నేనా?"

"అంతే! ఇందాక సెక్రటరీ గారబ్బాయి వచ్చి చెప్పి వెళ్ళాడు. ఇప్పుడు ఉదయం ఆరింటి నుండి పదింటిదాకా నీళ్ళొస్తున్నాయిగా. రేపటి నుండి తొమ్మిదింటికి ఆపేస్తారుట!"

'రోజూ మూడు గంటలిస్తే చాలు మనకు. ఆ సమయంలో మనం పనులన్నీ పూర్తి చేసేసుకుని, ఉన్న నాలుగు బకెట్లలోనూ నీళ్ళు పట్టుకుంటే సరిపోతాయి. ఈ నీళ్ళు పరవాలేదు, మంచినీళ్ళ సంగతేమిటి?"

"మంచినీళ్ళ గురించి ఆ అబ్బాయి ఏమీ చెప్పలేదు.

"అంటే రాత్రి పదకొండింటికి పావుగంట వస్తాయన్నమాట!"

"అయ్యుండాలి. ఈ అర్ధరాత్రి మంచినీళ్ళ ప్రహసనం కష్టంగా ఉంది."

"కార్పొరేషన్ నీళ్ళు రాత్రి పదింటికే వస్తున్నాయట!"

"అది సరే!" ఆ నీళ్ళు పట్టి ఉంచి తెల్లారగట్ల మనకు ఇవ్వవచ్చు కదా!"

"ఉన్నది ఒక్కటే టాంక్. అందులోకి పడితే కార్పొరేషన్ నీళ్ళు పట్టాలి. లేకపోతే బోర్ నీళ్ళు పట్టాలి. రెండూ కలపలేరు. అందుకే రాత్రి పదింటికి కార్పొరేషన్ నీళ్ళు రాగానే సంప్‌లో పట్టి, అక్కడి నుంచి పై టాంక్‌కు ఎక్కించి, వెంటనే మనకు మంచినీళ్ళు ఇచ్చేస్తున్నారు. ఆ తర్వాత ఖాళీ అయిన టాంక్‌లోకి బోర్ నీళ్ళు ఎక్కించి, పొద్దున్నే మనకి ఇస్తున్నారు. మన అసోసియేషన్ వాళ్లు బాగానే మేనేజ్ చేస్తున్నారు. తక్కిన ఫ్లాట్‌ల వాళ్ళతో పోలిస్తే."

"రెండుటాంకులు కడితే సరిపోయి ఉండేది."

"మనం ఈ ఇంటి ఓనర్లం కాదు. ఓనర్లకు లేని బాధ మనకెందుకు?" అన్నాడుశేఖర్.

"నీళ్ళ కోసం అవస్థ పడుతున్నది మనం! మనకు కాక ఇంకెవరికి బాధ?" అంది హేమ.

"సరేలే, ఈ వ్యవహారం గురించి మనకెందుకు కానీ, పిల్ల ఇప్పుడు లేస్తుందా?"

"నేను జోస్యం చెప్పగలనా?"

"కన్నతల్లికి పిల్ల ఎప్పుడు లేస్తుందో తెలియదా?"

"కన్నతండ్రికి తెలుస్తుందా?"

"తల్లికీ, తండ్రికీ తేడా లేదూ?"

"ఉంది. పిల్లకి చాకిరీ చేసేది తల్లి. పిల్ల ఏడిస్తే సముదాయించేది తల్లి. పిల్లతో హాయిగా ఆడుకునేవాడు తండ్రి."

"అది ఒకప్పటి కాలంలో. ఇప్పుడు కాదు. ఇప్పుడు నేను నీకు పిల్లను పెంచడంలో సాయం చేయడం లేదూ?"

"చేస్తున్నారు, అయితే పిల్లను పెంచే పని నా దయినట్లు, ఆ పనిలో సాయం చేయడం మీరు నాకు చేస్తున్న ఉపకారం అనుకుని చేస్తున్నారు. అవునా?"

"ఏమో?" అన్నాడు అదోలా మొహం పెట్టి శేఖర్.

"నే నా మాట ఊరికే అన్నాను కానీ, ఏమి అనుకోకండి" అంది హేమ శేఖర్ మొహాన్ని చూసి - అతనికి బాధ కలిగినట్లు గుర్తించి.

"చాలామంది భర్తలతో పోలిస్తే నేను నయం కాదూ?"

"తప్పకుండా! మీ నాన్నగారితో, మా నాన్నతో పోలిస్తే!" అంది హేమ. అని, మళ్ళీ తనే – "పిల్లకి రేప్పొద్దున్నకి పాలు ఉన్నాయి. అయితే మీరు రేపు ఆఫీసుకు వెళ్ళే లోగా పాలపొడి డబ్బా తేవాలి" అంది.

"అమ్మయ్య!" అన్నాడు శేఖర్ ఏదో బరువు తీరినట్లు.

"పొద్దున్నంతా హడావుడి కదా!" అంది హేమ.

"రేపు పొద్దున్న నువ్వు కూడా రా! మోపెడ్ మీద వెళ్ళి వచ్చేద్దాం. పిల్లకి కూడా అలా తిరిగి వచ్చినట్లుంటుంది. నిన్ను ఇంటి దగ్గర దింపేస్తా!" అన్నాడు శేఖర్.

"మనం రోడ్డు మీద నడవకుండా మోపెడ్ ఉంది సరే, ఈ మూడంతస్తుల మేడ ఎక్కి దిగడానికి లిఫ్టు లేదే! ఇంటి దాకా రావడం ఒక ఎత్తు. ఈ ఎత్తు మీదున్న ఫ్లాట్‌కి ఎక్కి రావడం ఇంకో ఎత్తు."

"సరేలే, పాలపొడి డబ్బా రేపు నేనే తెస్తాలే కానీ, మంచినీళ్ళు రాత్రి పదకొండింటికి వస్తాయి కదా! మనం తొందరగా పడుకుంటే సరిగ్గా ఆ సమయానికి మళ్ళీ లేవచ్చు. లేకపోతే నిద్ర సరిపోదు."

"మీకేం, మీకు నిద్ర బానే పడుతుంది."

"ఏం నిద్రలెద్దూ! రాత్రి పదకొండింటి దాకా నీళ్ళ కోసం ఎదురు చూడడం, ఆ తర్వాత అయిదింటిదాకా పిల్ల లేచేస్తుందేమోనని భయపడడం, అయిదింటికి అది లేచాక ఇక నిద్ర ఏముంటుంది?"

'దానికేమిటో సాయంత్రం అయిదూ, అయిదున్నర నుండి తెల్లారగట్ల అయిదింటిదాకా పడుకోవడం అలవాటయింది."

"నువ్వలా అలవాటు చేసి ఉంటావు."

"ఇంట్లో ఏం జరిగినా తప్పు భార్యదే కదా!" అంది హేమ.

"ఊరికే అన్నాను కానీ, భోం చేసి పడుకుందాం, వంట ఏం చేశావు?" అన్నాడు డైనింగ్ టేబుల్ దగ్గరకు నడుస్తూ శేఖర్.

"బంగాళదుంపలు వేయించాను" అంది తనూ లేస్తూ హేమ.

"నిన్న కూడా అదేనేమో!" అన్నాడు శేఖర్ మంచినీళ్ళ గ్లాసులు పెడుతూ.

"వేసవికాలం కూరలేం దొరుకుతున్నాయి? పెద్ద మార్కెట్‌లో ఉంటాయేమో! ఆఫీసు నుండి వచ్చేటప్పుడు మీరు చూడరు?" అంది వంటకాలు టేబుల్ మీద సర్దుతూ.

"నిన్న చూశాను. అక్కడా ఏమీ ఎక్కువగా లేవు." అంటూ భోజనం చేయడం మొదలెట్టాడు శేఖర్.

"మార్కెట్‌లో మామిడి పళ్ళు కనిపించాయా?" అని అడిగింది హేమ తనూ తినడం మొదలుపెట్టి.

"ఎక్కువ లేవు. అక్కడక్కడా కనిపిస్తున్నాయి. ఇంకో వారం పోతే దొరకుతాయేమో!"

"ఆc దొరకుతాయి ఆకాశంలో."

"సీజనంతా కలిపి రెండు మూడుసార్లు రెండేసి పళ్ళు కొనుక్కు తినగలుగుతామేమో! మా చిన్నప్పుడు పళ్ళు గాదెలో మగ్గుతుంటే ఎవరికి కావలసినన్ని పళ్ళు వాళ్ళు తీసుకు తినడమే!" అంది హేమ.

"గుర్తు చేయకు. ఒక్క మామిడిపండేమిటి, ముంజెకాయలు, పుచ్చకాయలు, బొప్పాయి పళ్ళు - అలా తింటూనే ఉండేవాళ్ళం! అవన్నీ పల్లెటూళ్ళో."

"ఇప్పుడు అక్కడా దొరుకుతున్నాయో, లేవో! అయినా ఇక పల్లెటూళ్ళు ఎక్కడ మిగులుతాయి? అన్నీ నగరాలే అయిపోతున్నాయి. అదేకదా అభివృద్ధి?"

"ఏం అభివృద్ధో నీళ్ళు దొరక్కపోవడాన్ని అభివృద్ధి అని ఎలా అంటాం?" అన్నాడు శేఖర్.

"ఇరవై ఏళ్ళ క్రితం ఈ ఊళ్ళో నీళ్ళకి ఇబ్బంది ఉండేది కాదు. ఇరవై ఏళ్ళలో జనాభా మూడింతలు పెరిగిపోయింది. చుట్టూ ఎన్నో ఫ్యాక్టరీలు వచ్చేశాయి. ఇక నీళ్ళెక్కడ దొరకుతాయి?" అంది హేమ.

తను తిన్న కంచాన్ని తీసుకెళ్ళి సింక్‌లో పెట్టి, చెయ్యి కడుక్కుంటూ, - "అడగడం మర్చిపోయాను, ఉత్తరాలేమైనా వచ్చాయా?" అని అడిగాడు శేఖర్.

"చెప్పడం మరిచిపోయాను, లోపల గూట్లో పెట్టాను చూడండి. మీ అన్నయ్యగారి దగ్గర నుంచి అనుకుంటా వచ్చింది" అంది హేమ టేబుల్ మీద నుండి గిన్నెలు తీస్తూ.

"చింపి చూడొచ్చుగా?" అన్నాడు శేఖర్.

"ఏం రహస్యాలు రాసుకుంటారో? నా కెందుకులెండి?"

ఉత్తరం చదివి, "అన్నయ్య, వదిన, పిల్లలు ఈ నెలాఖరుకి ఇక్కడ కొద్దామనుకుంటున్నారట. మనం ఊళ్ళోనే ఉంటామా, ఎక్కడికైనా వెళ్తామా అని అడుగుతూ రాశాడు అన్నయ్య. రామా, వద్దా అని అర్థమయ్యుంటుంది" అన్నాడు శేఖర్.

"ఏం రాస్తారు?" అంది టేబుల్ తడుస్తూ.

"రావద్దంటే అన్నయ్య ఏమనుకుంటాడో, వదిన ఏమనుకుంటుందో?"

"అయిన వాళ్ళను రావద్దంటామా?" అంది హేమ. శేఖర్ మాట్లాడలేదు.

"నీళ్ళ సమస్య ఉంటే నేం? మనవాళ్ళన్న వాళ్ళను రమ్మన్నకుండా ఎలా ఉండగలం? రమ్మని రాయండి. వాళ్ళేం మనకి పరాయివాళ్ళు కాదుగా!" అంది తనే మళ్ళీ హేమ.

"మీ అక్కయ్యా వాళ్ళని నీళ్ళకి ఇబ్బందిగా ఉంది, రావద్దని రాశామనే కదూ నీ కోపం?" అన్నాడు శేఖర్.

"ఛ!ఛ! నాకేం కోపం లేదు. మా అక్కయ్యా వాళ్ళు మనింటికి వస్తే నేం, రాకపోతే నేం! మీ అన్నయ్యా వాళ్ళని రమ్మని రాయండి!" అంటూ లోపల గదిలోకి వెళ్ళిపోయింది హేమ.

శేఖర్ లోపలికి నడిచాడు.

రెండు మంచాలు కలిసి వేసిన పక్క మీద మధ్యగా పిల్ల పడుకుంది.

పిల్లకి ఓ పక్కగా ముడుచుకుని పడుకుంది హేమ.

హేమ పక్కకి వెళ్ళి నెమ్మదిగా – "నువ్వు నన్నర్థం చేసుకో, హేమా! నీళ్ళకి ఎలాగోలా సర్దుకుందాం. వస్తామన్న వాళ్ళను రావద్దంటే వాళ్ళకేం కోపం వస్తుందో తెలియదు. అటు వాళ్ళూ నన్నే కోపగించుకుని, ఇటు నువ్వూ నన్నే కోపగించుకుంటే నేనేం చేస్తాను?" అన్నాడు శేఖర్.

"ఇక ఆ విషయం వదిలేయండి! నేను పడుకున్నది ఈ విషయం గురించి ఆలోచిస్తూ కాదు. పదకొండింటికి నీళ్ళు వస్తాయి. వంటింట్లో మంచినీళ్ళ కుళాయి తెరిచి ఉంచండి! నీళ్ళొచ్చే శబ్దానికి లేవొచ్చు!" అంది హేమ.

శేఖర్ వంటింట్లోకి వెళ్ళి కుళాయి కింద బిందె పెట్టి, కుళాయి తెరిచి, ముందు గది తలుపు వేసి ఉందో, లేదో చూసి, లైట్లన్నీ తీసేసి, పడగ్గదిలోకి వచ్చి పక్క మీద పిల్లకి ఇంకొకవైపు పడుకున్నాడు.

పడుకుని, "నిద్రపోయావా?" అని అడిగాడు.

"లేదు" అంది హేమ.

"బాగా ఉక్కగా ఉంది. దానికి తోడు ఇంటికి వచ్చాక స్నానం చేయలేదేమో, బాగా చిరాగ్గా ఉంది" అన్నాడు.

"సారీ!" అంది హేమ.

"ఛ ఛ! మన మధ్య సారీ లేమిటి హేమా! నీకు మాత్రం స్నానం చేయాలనిపించదా? అదేం పట్టించుకోకు!"

"నాకేదో భయంగా ఉందండీ!" అంది హేమ.

"ఎందుకు? అన్నయ్యా. వదినా వస్తే వాళ్లకి సదుపాయాలు చేయగలుగుతామా, లేదా అనా?"

"అది కాదు"

"మరి ఇంకెందుకు భయం?"

"మన జీవితాల్లో ఏదో స్తబ్ధత చోటు చేసుకుంటున్నట్లనిపిస్తోంది నాకు!"

"నాకలా అనిపించడంలేదు"

"లేదని మీకనిపిస్తోందోమో కానీ, నాకు మాత్రం ఒక రోజుకీ, ఇంకో రోజుకీ తేడా తెలియకుండా, రోజులన్నీ యాంత్రికంగా గడిచిపోతున్నట్లనిపిస్తోంది."

"ఈ నగరాలూ, ఈ నాగరికతా - ఇవన్నీ మనిషిని యంత్రాలలాగా మార్చేస్తున్నాయి. ఇది మన ఒక్కరి సమస్య కాదు."

"మనుషులు యంత్రాలలాగా అయిపోయి, పనులు మాత్రం చేస్తూంటే ఇక మిగిలేదేముంది? మనిషికీ, మనిషికీ మధ్య ఉన్న సున్నితమైన సంబంధాలు ఏమవుతాయి?"

"మన మధ్య సంబంధం బాగానే ఉంది. అందుకు సాక్ష్యం ఇదిగో, మన మధ్యనే ఉంది?" అంటూ పిల్లకి దగ్గరగా జరిగాడు శేఖర్.

హేమ కూడా పిల్లకి దగ్గరగా జరిగి, "ఎంతసేపూ గాలి లేదనీ, నీళ్ళు లేవనీ, ఇరుగ్గా ఉందనీ అనుకుంటూ ఉంటే మన మనసు ప్రశాంతంగా ఎలా ఉంటుంది? ప్రశాంతత లోపిస్తే ఆలోచనలు సక్రమంగా చేయలేం. సంతోషంగా ఉండలేం. మన చుట్టూ ఉన్న మనుషుల్ని విసుక్కుంటాం. పరిసరాలన్నీ సమస్యలే కనిపిస్తాయి. ఈ సమస్యలు మనకు నగరాలు ఇస్తున్నవే కదా?"

"సమస్యలని మనుషుల జీవితాల్నుండి విడదీయలేం. మనిషి అడవుల్లో తిరుగుతూ ఉండలేకే కదా స్థావరాలు ఏర్పాటు చేసుకుని, నగర నిర్మాణం మొదలెట్టింది?"

"అయితే ఆ నగరాలను నదీ తీరాల్లో నిర్మించాడు. నీళ్ళు దొరకని ఎడారుల్లో కాదు, గాలి కలుషితమైన చోట్లలో కాదు. నాకిక్కడ నుంచి పారిపోవాలనిపిస్తోంది." అంది హేమ - పాప తలపై నుండి తన చేతిని శేఖర్ చేతుల మీద వేస్తూ.

"ఎక్కడికి వెళ్దాం?" అన్నాడు శేఖర్ హేమ చేతిని తన చేతిలోకి తీసుకుంటూ.

"ఎక్కడికైనా సరే, ఎక్కడైతే హాయిగా నీళ్ళు పోసుకోగలుగుతామో, ఎక్కడైతే మంచినీళ్ళ కోసం అర్ధరాత్రి నిద్ర మానుకోనక్కర్లేదో, అక్కడికి?"

"అక్కడ మనకేముంటుంది?" అన్నాడు శేఖర్.

అలా అన్న శేఖర్‌ని ఆశ్చర్యంగా చూసి, అక్కడే కదా అసలు జీవితం ఉన్నది?" అంది హేమ.

"అక్కడ మన జీవితం గడిచే మార్గం ఏముంది?"

"మీ ఊళ్ళో మనకో మూడెకరాల పొలం ఉంది కదా! దాన్ని సాగు చేసుకుంటే సరిపోదూ!"

"సరిపోవచ్చు. అయినా, హేమా! దూరం నుండి అంతా బాగా కనిపిస్తుంది. అక్కడ మాత్రం సమస్యలు ఉండవా? అక్కడ ఉండలేకే కదా చాలామంది అక్కడి నుంచి నగరాలకు చేరుకుంటున్నారు! అక్కడ వైద్య సదుపాయాలూ, విద్యా సదుపాయాలూ తక్కువ. ఆ ఊళ్ళో చదువు లేకే కదా నేను పట్నంలో మామయ్య దగ్గరుండి చదువుకున్నది! నీకు తెలుసో, లేదో చుట్టాలింట్లో అవసారనికి ఉండడం చాల కష్టం. ఆ గతి మన పిల్లకి పట్టకూడదు!"

"ఇంతకీ మీ చదువు ఎందుకు? ఉద్యోగం కోసం, ఉద్యోగం జీతం కోసం, జీతం జీవించడం కోసం, అయితే మనం ఇప్పుడు జీవిస్తున్నామా అని నా అనుమానం" అంది హేమ.

"మనం ఈ నగరాన్ని వదిలి వెళ్ళగలమా?" అని అడిగాడు శేఖర్.

"ఇదేం అయస్కాంతమా మనల్నీ పట్టి ఉంచేసుకునేందుకు?" అని అడిగింది హేమ.

"ఇది ఉత్త అయస్కాంతం కాదు. బ్లాక్ హోల్! ఇక్కడికి రావడమే కానీ, ఇక్కడ నుంచి వెళ్లిపోవడం లేదు."

"మీరెన్ని చెప్పండీ, నాకిక్కడ ఉండాలని లేదు."

"నాకూ లేదు" అన్నాడు శేఖర్.

"మరి ఎందుకు ఉండడం?"

"వెళ్ళిపోదాం. మన ఊరి దగ్గర ఉన్న చిన్నటౌన్‌లో ఏదైనా ఉద్యోగంచూసుకుని వెళ్ళిపోదాం. మన ఊళ్ళోనే ఉంటూ, అక్కడకెళ్ళి రావచ్చు."

"ఈ మాట మీరు మొదటిసారి కాదు అంటున్నది."

"అవును. మొదటిసారి కాదు. ఇలా చేయాలని నాకు చాలాసార్లు అనిపిస్తుంది. అయితే అలా చేసే ధైర్యం నాలో లేదు. నాలోనే కాదు, ఈ నగరంలో ఉన్న చాలామందిలో లేదు."

"నగరాలలో ఉంటున్న తక్కినవాళ్ళు మనం అనుకుంటున్నట్లు జైల్లో ఉంటున్నట్లు అనుకుంటున్నారో, లేదో?"

"అందరిలోనూ ఈ ఫీలింగ్ ఉండే ఉంటుంది. ఒకసారి కాకపోతే ఒకసారైనా ఇలా అనుకునే ఉంటారు. అయితే అందరికీ నగరంలోనే జీవించాల్సి వస్తోంది. నువ్వన్నట్లు జైళ్ళలోఉన్నట్లు కాదు. గోడౌన్లలోని పేకేజీ పెట్టెల్లా."

"అవును, పెట్టెలలాగానే – అనుభూతులు లేకుండా" అంది హేమ. అలా అంటున్న హేమ గొంతులో ఎంతో నిస్సహాయత ధ్వనించింది.

"మన చుట్టూ జనం ఉన్నారు. అయినా మనం ఒంటరివాళ్ళమే.మనం ఎవరిమో తెలియని, మనకు వాళ్ళెవరో తెలియని జనం మధ్య రైళ్ళల్లో, బస్సుల్లో ప్రయాణం చేస్తూ అజ్ఞాతంగా కాలం గడిపేస్తున్నాం" అన్నాడు శేఖర్.

"ఈ పెట్టెలలాంటి ఇళ్ళల్లో నేలకి వంద అడుగుల ఎత్తున నీళ్ళకి ఇబ్బంది పడుతూ ఎందుకీ జీవితం?" అంది హేమ.

"వెళ్ళిపోదాం. హేమా! తొందరలోనే మనం మన ఊరెళ్ళిపోదాం. అక్కడ మనం నేలకి దగ్గరగా ఉండగలం? అక్కడ గాలి కలుషితం కాలేదు. ఇంకా నీళ్ళకి ఇబ్బంది లేదు అక్కడ. అక్కడ చెట్లున్నాయి చెరువు ఉంది."

"అలాంటి ప్రశాంతమైన వాతావరణంలో మనకి విసుగు తగ్గొచ్చు. ఒకరి నొకరం విసుక్కోవడం తగ్గొచ్చు" అంది ఆనందంగా హేమ.

"హేమా! మన చుట్టూ మన ప్రమేయం లేకుండా చాలా మార్పులు జరిగిపోతున్నాయి. ఆ మార్పులతో మనుషులకు కొత్త సమస్యలు తలెత్తుతున్నాయి. సమస్యలు అర్థం కాక మనుషులు సతమతమవుతున్నారు. గాలికాలుష్యం, ఇరుకు ఫ్లాట్లూ, వాటిలో నీళ్ళ ఇబ్బందులూ – ఇవి మన ముందు తరాలకి తెలియవు. మనం ఈ సమస్యలతో ఇమడలేకపోతున్నాం. అయినా ఇమడక తప్పదు మనకు. ఈ అశక్తత మనలో అశాంతిని కలిగిస్తోంది. ఆ అశాంతి రకరకాలుగా పైకి వెలిబుచ్చుతున్నాం మనం."

"ఈ అశాంతి పోవాలంటే మనం ఈ నగరాల నుండి, ఈ నాగరికత నుండి ప్రకృతికి దగ్గరగా వెళ్ళిపోవాలి."

"అప్పుడు మగ్గులతో నీళ్ళు పోసుకోవడం కాదు, చెరువులో ఈదుతూ స్నానం చేయవచ్చు" అని శేఖర్ ఏదో కలలో చెప్తున్నట్లు చెప్తుండగా, వంటింటి కుళాయిలో నుంచి గాలి శబ్దం మొదలైంది.

"నీళ్ళు మొదలయ్యాయి" అంది హేమ.

"నువ్వు పడతావా?" అన్నాడు శేఖర్.

"ఒళ్ళంతా నొప్పులుగా ఉన్నాయి. మీరు పట్టండి" అంది హేమ.

"రోజూ నేనే పడుతున్నాను. ఈ రోజు నువ్వు లేస్తే ఏం పోతుంది?" అన్నాడు శేఖర్.

"రోజూ మీరు పడుతున్నారా? ఎందుకు ఈ ఉత్తి మాటలు? మీరు లేవక్కరలేదులెండి! నేనే లేస్తాను!" అంది హేమ లేవకుండానే.

"నీళ్ళు వస్తున్నాయి. బిందె నిండేలోగా లేచి వెళ్ళి, బిందె నిండగానే ఇంకో బిందె పెట్టాలి. పడుకుని ఊరికే వెళ్తానంటే చాలదు!" అన్నాడు తను కూడా లేవకుండా శేఖర్.

"నీళ్ళు పట్టేపని నాదే నన్నట్లు మాట్లాడకండి?" అంది హేమ లేచి వంటింటి వైపు నడుస్తూ.

"ఆగు! నేను వెళ్తాను!" అన్నాడు హేమకి అడ్డొస్తూ శేఖర్.

హేమ మంచం మీదకెళ్ళి పడుకుంది.

శేఖర్ వంటింట్లోకి వెళ్ళాడు.

ఆ బిల్డింగ్‌లోని అన్ని ఫ్లాట్లలోనూ మంచినీళ్ళు పడుతున్న శబ్దం వినిపిస్తోంది.

అందరిళ్ళలోనూ మనుషుల హడావుడి, బిందెల సవ్వడి వినిపిస్తూనే ఉంది.

నీళ్ళ ధార సన్నగా ఉంది.

అందరూ ఒకేసారి పట్టుకోవడం మొదలెట్టడంతో ధార సన్నగానే ఉంటుంది. అయితే ఎవరు నీళ్ళు పట్టుకోకుండా ఉంటారు? బిందెలు నిండితే పెద్ద గిన్నెలలోనూ, తర్వాత చిన్న గిన్నెలలోనూ, అవీ నిండిపోతే గ్లాసులలోనూ పట్టేందుకు సిద్ధంగా ఉంటారు. ఒక్క నీటిబొట్టును కూడా వృథాగా పోనివ్వరు.

పావుగంట గడిచేసరికి నీళ్ళు రావడం ఆగిపోయాయి.

నీళ్ళొస్తున్నంతసేపూ సందడిగా ఉన్న ఫ్లాట్లలో నెమ్మదిగా నిశ్శబ్దం ఆవరించుకో సాగింది.

వంటింట్లో లైటు ఆర్పి పడగ్గదిలోకి వచ్చాడు శేఖర్.

"అన్ని బిందెలూ నిండాయా?" అని అడిగింది హేమ.

నిద్ర మత్తులో ఉన్న హేమ గొంతు మత్తుగా వినిపించింది శేఖర్‌కి. అది అతనిలో ఓ మత్తుని కలిగించింది.

"నిండాయి" అంటూ హేమను చూశాడు.

చెదిరిన చీరలో ఉన్న హేమని చూసి, అటు నడవబోయి, రోజంతా పనితో

అలసిపోయిన హేమను నిద్రపోనిద్దామనుకుని, అటు వెళ్ళకుండా పిల్లకి ఇటు పడుకున్నాడు శేఖర్.

పగలంతా అలసిన శరీరాలు విశ్రాంతి తీసుకోసాగాయి.

ఎప్పుడూ పూర్తిగా విశ్రాంతి తీసుకోలేని బుర్ర కూడా ఆలోచనలను నెమ్మదిగా వెనక్కి నెట్టెయ్యసాగింది.

మర్నాడు ఉదయం అయిదింటికి, పిల్ల లేచేవేళకే హేమ - శేఖర్‌ల బుర్రలలో మళ్ళీ ఆలోచనలు మొదలయ్యేది.

అయితే ఈ నగరం నుండి, ఈ నాగరికత నుండి దూరంగా వెళ్ళిపోదామనుకున్న వాళ్ళ ఆలోచన పొద్దున్నే పైకి లేస్తుందో, బుర్రలోనే ఉండిపోతుందో?

తాత్కాలికంగా కొన్నాళ్ళు ఆ ఆలోచన లోపలే ఉండిపోయినా ఎప్పుడో ఒకప్పుడు తీవ్రంగా పైకి లేవక తప్పదేమో!

అప్పుడు నాగరికత నగరాల నుండి దూరంగా నడవడం మొదలెడుతుందేమో?

ఏమో!